

مقرره تنظيم بورس های ملکی

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این مقرره در روشنی حکم ماده هشتادم قانون کار، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این مقرره عبارت اند از:

- ۱- ارتقای سطح دانش، کسب تجارب و مهارت های ملکی متعلمین و محصلین به منظور انکشاف اقتصادی و اجتماعی جامعه.
- ۲- کسب معلومات از تحولات و انکشافات رشته های مختلف علوم، استفاده مؤثر از اصول و تجارب قبول شده بین المللی جهت ارتقای دانش و ظرفیت ملکی.
- ۳- مدیریت مناسب توزیع و استفاده از بورس ها.
- ۴- توزیع بورس های تحصیلی با رعایت عدالت، قانونیت، شفافیت، اهلیت و شایستگی.
- ۵- ایجاد هم آهنگی و انسجام بهتر میان ادارات مسؤول توزیع بورس ها.
- ۶- پرورش کادرهای علمی مطابق نیازمندی های انکشافی در رشته های مختلف علوم و ارتقای ظرفیت کاری کارکنان ادارات دولتی و غیردولتی.
- ۷- تحکیم روابط و توسعه مناسبات فرهنگی، ایجاد تفاهم و همکاری های علمی و تخنیکی میان جمهوری اسلامی افغانستان و دول متحابه یا مؤسسات بین المللی بورس دهنده.
- ۸- آشنایی با فرهنگ سایر کشورها و استفاده مؤثر از آن.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این مقرره مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

- ۱- بورس: هر نوع امتیاز دوره های تعلیمی، تحصیلی، آموزشی، تحقیقی و سایر پروگرام های نظری و عملی است که زمینه کسب آن در خارج از کشور برای متعلمین، محصلین، معلمین، استادان و سایر کارکنان ادارات دولتی و غیردولتی مهیا می گردد.

۲- سکالرشپ: بورس دراز مدت است که به موجب آن زمینه کسب تحصیلات عالی، غرض اخذ دیپلوم لیسانس یا بالاتر از آن در یکی از پوهنتون‌ها یا مؤسسات علمی- تحقیقی کشورهای خارجی مهیا می‌گردد.

۳- فیلوشپ: بورس کوتاه مدت است که به موجب آن زمینه کسب معلومات و تجارب علمی در رشته‌های مختلف که شامل پروگرام‌های مشاهده‌ای، ستاژ، کورس‌های تربیوی، معلومات و مهارت‌های تیوریک، میتودیک و سایر انواع پروگرام‌های نظری و عملی بوده و در خارج از کشور مهیا می‌گردد.

۴- بورس مقید به پروژه: بورسی است که در پروژه‌های تحت نظر یا پروژه‌های مربوط به یکی از نهادهای رسمی بصورت مستقل و یا به کمک تخنیک و اقتصادی دول متحابه یا مؤسسات بین‌المللی بر اساس قرار داد، توامیت و یا سایر موافقتنامه‌ها به منظور ارتقای ظرفیت کاری اداره مربوط اختصاص می‌یابد.

۵- بورس غیر مقید به پروژه: بورسی است که از طرف دول متحابه یا مؤسسات بین‌المللی، در رشته‌های متعدد به دولت جمهوری اسلامی افغانستان اختصاص می‌یابد.

۶- محصل بورسیه: متعلمین، محصلین، معلمین، استادان و سایر کارکنان ادارات دولتی و غیردولتی اند که با استفاده یکی از بورس‌های مندرج این مقرر به خارج از کشور اعزام می‌گردند.

۷- بورس دولتی: بورسی است که مصارف آن از بودجه دولت پرداخته می‌شود.

۸- بورس گروهی: بورسی است که فارغان واجد شرایط مکاتب، مؤسسات تعلیمی، تحصیلات عالی و کارکنان واجد شرایط ادارات دولتی طبق رشته‌های پیشنهادی و شرایط خاص مرجع بورس دهنده به طور گروهی از طرف وزارت تحصیلات عالی یا کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی به بورس معرفی می‌گردند.

۹- بورس به مصرف شخصی: بورسی است که متقاضی آن را از مؤسسه تحصیلی کشور خارجی اخذ و مصارف تحصیل به عهده خود وی می‌باشد.

۱۰- بورس رقابتی آزاد: بورسی است که از طرف ادارات انکشافی و نهاد های خیریه، مؤسسات تعلیمی، تحصیلی، علمی - تحقیقی تحصیلات عالی دولتی و یا خصوصی کشورهای مختلف بر اساس رقابت به واجدین شرایط داده می‌شود.

۱۱- مدد معاش: مبلغی است که برای متعلمین و محصلینی که امتیازات مرجع بورس دهنده برای آنها کافی نباشد، پرداخته می‌شود.

۱۲- مصارف بورس: شامل فیس، مصارف یومیه، کرایه رفت و برگشت و بیمه صحی می‌باشد.

۱۳- جبران خساره: مصارف بورسی است که در صورت عدم ایفای تعهد، از محصل بورسیه یا ضامن اخذ می‌گردد.

مساحت تطبیق

ماده چهارم:

احکام این مقرر در مورد محصل بورسیه قابل تطبیق می باشد.

فصل دوم

توزیع بورسیه ها

توزیع بورس

ماده پنجم:

متعلمین، محصلین، معلمین، استادان و سایر کارکنان ادارات دولتی و غیر دولتی به اساس لیاقت و شایستگی با نظر داشت معیارها و شرایط مرجع بورس دهنده از بورسیه های مندرج این مقرر استفاده نموده می توانند.

سهیمه بورسیه ها

ماده ششم:

(۱) بورسیه های دولتی و گروهی طبق طرز العمل مربوط به تمام ولایات به اساس نفوس تقسیم می گردد و از هر ولایت سه چند سهمیه کاندیدان که حد اقل سی (۳۰٪) فیصد آن زنان باشند به اساس بلند ترین نمرات کانکور ولایت مربوط مطالبه و بعد از اخذ امتحان اختصاصی که توسط ریاست امتحانات کانکور وزارت تحصیلات عالی اخذ می گردد، بورسیه ها به کاندیدان واجد شرایط اعطاء می گردد.

(۲) سهمیه افراد دارای معلولیت و ورثه شهداء که واجد شرایط بورسیه باشند در سهمیه هر ولایت مطابق به احکام قانون مشخص می گردد.

(۳) وزارت تحصیلات عالی می تواند در حالت عاجل و در صورت عدم مراجعه کاندیدان، به منظور جلوگیری از ضیاع بورسیه ها، کاندیدان واجد شرایط را از میان محصلین ممتاز صنوف اول پوهنتون های مرکز و ولایات جهت شمولیت در امتحان مطالبه، انتخاب و معرفی نماید.

(۴) وزارت تحصیلات عالی بعد از اخذ امتحان اختصاصی کاندیدانی که بلند ترین نمرات را بدست آورند، به بورسیه ها معرفی می نماید.

(۵) بورسیه هایی که مرجع بورس دهنده برای اعطای آن شرایط خاص را وضع نموده باشد، توسط وزارت تحصیلات عالی اعلان و کاندیدان به اساس بلند ترین فیصدی نمرات از طرف کمیسیون های توزیع بورس ها، انتخاب و معرفی می گردند.

(۶) توزیع بورسیه های دوره های ماستری و دوکتورا طبق طرز العمل جداگانه با نظر داشت شرایط کشور بورس دهنده و وزارت تحصیلات عالی صورت می گیرد.

شرایط بورس مقید به پروژه

ماده هفتم:

بورس مقید به پروژه از طرف اداره مربوط صرف به کارکنی اعطاء می‌شود که حد اقل یک سال در پروژه یا مؤسسه مربوط ایفای وظیفه نموده و از خود شایستگی نشان داده باشد.

مصارف بورسیه‌ها

ماده هشتم:

مصارف بورسیه‌ها حسب ذیل پرداخته می‌شود:

۱- مصارف بورسیه‌های دولتی از طرف دولت جمهوری اسلامی افغانستان پرداخته می‌شود، محصل بورسیه صرف مستحق یک بار کرایه رفتن به منظور تحصیل و برگشتن بعد از اكمال دوره تحصیل می‌باشد.

۲- مصارف بورسیه‌های گروپی به صورت کلی یا قسمی از طرف مرجع بورس دهنده، مؤسسات غیردولتی یا خود شخص پرداخته می‌شود.

فصل سوم

شرایط و طرز استفاده از بورس

شرایط

ماده نهم:

شخصی از بورسیه مندرج این مقررہ استفاده نموده می‌تواند که واجد شرایط ذیل باشد:

- ۱- داشتن تابعیت افغانستان.
- ۲- داشتن سند فراغت معتبر تعلیمی یا تحصیلی.
- ۳- تحت تعقیب عدلی و قضائی قرار نداشته باشد.
- ۴- برای کارکنان دولت داشتن حد اقل یک سال سابقه کاری در اداره مربوط.

بورس رقابت آزاد

ماده دهم:

شخصی از بورس رقابت آزاد مؤسسات بین‌المللی و مراجع تحصیلی کشورهای خارجی استفاده نموده می‌تواند که علاوه بر شرایط مندرج ماده نهم این مقررہ، واجد شرایط ذیل نیز باشد:

- ۱- سپری نمودن مؤقنانه امتحان رقابتی.
- ۲- راییه سند قبولی از مرجع بورس دهنده.
- ۳- ثبت نام و تکمیل اسناد کاندید در وزارت تحصیلات عالی.

عدم ثبت نام

ماده یازدهم:

کاندید بورس تا زمانی که از عدم پذیرش وی از طرف کشور بورس دهنده رسماً به اداره مربوط اطمینان داده نشود، حق اشتراک و ثبت نام در بورس دیگر را ندارد.

تعیین رشته‌های تحصیلی

ماده دوازدهم:

- (۱) رشته تحصیل کاندید پروگرام سکالرشپ به اساس نیازمندی‌ها و پروگرام‌های انکشافی دولت در تفاهم با مراجع بورس دهنده، تعیین می‌گردد.
- (۲) رشته تحصیل کاندید پروگرام سکالرشپ که کارکن اداره دولتی باشد با نظرداشت رشته تحصیل یا خصوصیت و وظیفوی وی تعیین می‌گردد.
- (۳) رشته تحصیل بورس‌های رقابتی آزاد، مطابق رشته‌های پیشنهاد شده مرجع بورس دهنده از طریق امتحان، تعیین می‌گردد.

ختم مؤفقا نه بورس

ماده سیزدهم:

- (۱) هرگاه کارکن دولت، جهت کسب تحصیلات تحت پروگرام سکالرشپ یا فیلوشپ مطابق احکام این مقرر به خارج اعزام گردد، مکلف است بعد از ختم پروگرام به وطن عودت نموده و تجارب خویش را در اختیار اداره معرفی کننده قرار دهد.
- (۲) وزارت‌ها و ادارات مربوط مکلف اند در استخدام مجدد کارکنانی که با استفاده از احکام مندرج این مقرر به خارج از کشور اعزام می‌گردند بعد از ختم تحصیل، در وزارت یا اداره مربوط طبق احکام اسناد تقنینی اقدام نمایند.

عدم استفاده مجدد از عین بورس

ماده چهاردهم:

- (۱) شخصی که یک مرتبه از بورس استفاده نموده و سند تحصیلی را مؤفقا نه بدست آورده باشد، بار دوم از عین بورس استفاده کرده نمی‌تواند.
- (۲) شخصی که یک مرتبه از بورس دولتی استفاده نموده و بدون داشتن عذر مؤجه، مؤفق به گرفتن سند تحصیلی معینه نشده باشد، بار دیگر از بورس استفاده کرده نمی‌تواند.
- (۳) شخصی که یک مرتبه از فیلوشپ استفاده نموده بار دوم از عین فیلوشپ استفاده کرده نمی‌تواند.

لمصل چهارم
حقوق و مکلفیت های محصل بورسیه

معاش و سایر حقوق

ماده پانزدهم:

- (۱) محصل بورسیه که به خارج از کشور اعزام می گردد در جریان تحصیل مستحق اخذ معاش بست مربوط با اجزای آن الی اكمال دوره معینه تحصیل طور ماهوار از بودجه انکشافی دولت شناخته می شود.
- (۲) کارکن اداره دولتی که جهت اجرای تحقیقات علمی، شرکت در محافل علمی، مطالعات مشاهداتی و سایر فیلوشپ ها به خارج از کشور سفر می نماید الی تکمیل دوره مربوط، مستحق معاش با اجزاء و سایر حقوق بست مربوط طور ماهوار می باشد.
- (۳) محصل بورسیه مستحق امتیاز سند تحصیلی بعد از عودت و ارزیابی سند تحصیلی طبق سند تقنینی مربوط می باشد.

کار در اداره مربوط

ماده شانزدهم:

- محصل بورسیه که با استفاده از بورس های دولتی تحصیل می کند مکلف است، بعد از اكمال دوره تحصیل به کشور برگشت نموده و در اداره دولتی مربوط برای مدت حداقل معادل دوره تحصیل ایفای وظیفه نماید.

ادامه تحصیل

ماده هفدهم:

- تحصیل کارکنان دولتی و کادر علمی مؤسسات تحصیلات عالی برای تحصیلات عالی فوق لیسانس به اساس نیازمندی، موافقه اداره مربوط و مرجع بورس دهنده ادامه می یابد.

گزارش تحصیلی

ماده هجدهم:

- (۱) اشخاص مندرج ماده پانزدهم این مقرر مکلف اند، گزارش تحصیلی خود را مطابق معیارهای پوهنتون مربوط در ختم هر سمستر یا سالانه ترتیب و به نمایندگی های سیاسی و قونسل جمهوری اسلامی افغانستان مقیم آن کشور تسلیم نمایند.
- (۲) نمایندگی سیاسی و قونسل جمهوری اسلامی افغانستان در خارج، گزارش مندرج فقره (۱) این ماده را به وزارت امور خارجه، ارسال نماید.
- (۳) وزارت امور خارجه مکلف است، گزارش مندرج فقره (۱) این ماده را به وزارت تحصیلات عالی ارسال نماید.

- (۴) هرگاه محصل بورسیه بر اساس گزارش تحصیلی ناکام یا از ادامه تحصیل خودداری نموده باشد، امتیازات پیشبینی شده مندرج ماده پانزدهم این مقرر از تاریخ ناکامی یا قطع تحصیل، پرداخته نمی‌شود.
- (۵) گزارش مندرج فقره (۱) این ماده طور کتبی و یا از طریق ایمیل (پست الکترونیکی) ارائه می‌گردد.
- (۶) وزارت تحصیلات عالی گزارش تحصیلی محصل بورسیه را بعد از ارزیابی و تأیید، جهت اجرای حقوق و امتیازات آنها طور رسمی به مراجع مربوط ارسال می‌نماید.

ارایه اسناد تحصیلی

ماده نهم:

- (۱) اسناد تعلیمی و تحصیلی محصل بورسیه از طرف مرجع بورس دهنده ترتیب، از طرف نمایندگی سیاسی و قونسلی جمهوری اسلامی افغانستان در خارج، تصدیق و از طریق وزارت امور خارجه رسماً به وزارت تحصیلات عالی ارسال می‌گردد.
- (۲) وزارت تحصیلات عالی مکلف است، اسناد مندرج فقره (۱) این ماده را به محصل توزیع نماید.

مکلفیت‌های محصل بورسیه

ماده بیستم:

- محصل بورسیه حین اقامت در کشور بورس دهنده، مکلف به رعایت موارد ذیل می‌باشد:
- ۱- حفظ حیثیت ملی و ارزش‌های مندرج قانون اساسی افغانستان و سایر اسناد تقنینی.
 - ۲- رعایت قوانین و مقررات مرجع بورس دهنده و مؤسسه تعلیمی، تحصیلی و تحقیقی مربوط.
 - ۳- ارج‌گزاری و احترام به ارزش‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور میزبان.
 - ۴- رعایت مندرجات تعهد نامه ارائه شده.
 - ۵- بازگشت به کشور بعد از اكمال بورس.
 - ۶- متقبل شدن بخش مخارج بورس و اقامت که توسط مرجع بورس دهنده تأدیه نمی‌گردد.
 - ۷- تلاش جهت موفقیت در دوره تحصیل.
 - ۸- ارایه تعهد کتبی مبنی بر رعایت شرایط بورس و کشور بورس دهنده.
 - ۹- کار در مؤسسه و یا مرجع معرفی کننده معادل دوره بورس.
 - ۱۰- تعقیب منظم برنامه تحصیلی و عدم ترک خود سرانه بورس.

فصل پنجم

ایجاد کمیسیون‌ها و کمیته توزیع بورس‌ها

استحصال بورس‌ها

ماده بیست و یکم:

- (۱) بورس‌های سکالرشپ و فیلوشپ از طریق وزارت امور خارجه، مشارکت‌های همکار ملی و بین المللی، استحصال می‌گردد.

(۲) بورس‌های مندرج فقره (۱) این ماده به کمیسیون‌های توزیع بورسیه‌ها جهت طی مراحل اصولی ارسال می‌گردد.

(۳) وزارت تحصیلات عالی و کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی می‌توانند عندالضرورت برنامه‌های تحصیلی و آموزشی مورد نیاز را به وزارت امور خارجه پیشنهاد نمایند.

کمیسیون‌ها

ماده بیست و دوم:

(۱) به منظور توزیع بورس‌های سکالرشپ در وزارت تحصیلات عالی کمیسیون توزیع بورسیه‌ها به ترکیب ذیل ایجاد می‌گردد:

- ۱- وزیر تحصیلات عالی به حیث رئیس.
- ۲- معینان علمی و امور محصلان وزارت تحصیلات عالی به حیث اعضاء.
- ۳- نماینده با صلاحیت وزارت امور خارجه به حیث عضو.
- ۴- نماینده با صلاحیت وزارت معارف به حیث عضو.
- ۵- نماینده با صلاحیت وزارت اقتصاد به حیث عضو.
- ۶- نماینده با صلاحیت وزارت کار، امور اجتماعی، شهداء و معلولین به حیث عضو.
- ۷- نماینده با صلاحیت وزارت امور زنان به حیث عضو.
- ۸- نماینده با صلاحیت کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی به حیث عضو.
- ۹- رئیس مالی و اداری وزارت تحصیلات عالی به حیث عضو.
- ۱۰- رئیس ارتباط خارجه و امور فرهنگی وزارت تحصیلات عالی به حیث عضو.
- ۱۱- نماینده با صلاحیت اتحادیه پوهنتون‌ها و انستیتوت‌های خصوصی به حیث عضو.
- ۱۲- رئیس تحصیلات عالی در خارج وزارت تحصیلات عالی به حیث منشی.

(۲) به منظور توزیع بورس‌های فیلوشپ کمیسیون توزیع بورس‌ها در کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی به ترکیب ذیل ایجاد می‌گردد:

- ۱- یک عضو کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی به حیث رئیس.
- ۲- نماینده با صلاحیت وزارت امور خارجه به حیث عضو.
- ۳- نماینده با صلاحیت وزارت تحصیلات عالی به حیث عضو.
- ۴- نماینده با صلاحیت وزارت عدلیه به حیث عضو.
- ۵- نماینده با صلاحیت وزارت اقتصاد به حیث عضو.
- ۶- نماینده با صلاحیت وزارت کار، امور اجتماعی، شهداء و معلولین به حیث عضو.
- ۷- رئیس انستیتوت خدمات ملکی به حیث عضو.

(۳) تصامیم کمیسیون‌های مندرج فقره‌های (۱ و ۲) این ماده در کتاب تصاویر درج و بعد از تأیید و امضای اعضاء، قابل تطبیق می‌باشد.

(۴) طرز تدویر جلسات کمیسیون‌های مندرج این ماده در طرز‌العمل جداگانه تنظیم می‌گردد.

وظایف کمیسیون‌های توزیع بورس‌ها

ماده بیست و سوم:

کمیسیون‌های توزیع بورس‌ها دارای وظایف ذیل می‌باشند:

۱- تعیین شرایط سهمیه و معیارهای استفاده از بورس توسط ادارات دولتی، مؤسسات تحصیلات عالی و سایر مراجع.

۲- بررسی نظریات و پیشنهادات ادارات استفاده‌کننده بورس‌ها در رابطه به استفاده مؤثر از بورس‌ها.

۳- تأمین توازن و عدالت در اعطای بورس‌ها با توجه به اولویت‌ها و نیازمندی‌های واقعی و ضرورت استفاده مؤثر از بورس‌ها.

۴- نظارت و بررسی از چگونگی استفاده از بورس‌ها توسط ادارات مربوط.

۵- اتخاذ تدابیر لازم جهت توزیع به موقع بورس‌ها و جلوگیری از ضیاع آن.

۶- اتخاذ تصمیم در مورد توزیع و استفاده از بورس‌ها در حالاتی که در اسناد تقنینی پیشینی نشده باشد.

۷- اتخاذ تدابیر تأدیبی در مورد اشخاص و مؤسساتی که باعث ضیاع بورس‌ها یا استفاده غیرقانونی از آنها می‌شوند.

۸- بررسی نیازمندی‌ها و میکانیزم اخذ امتحان بورس‌های تحصیلی و یا بدیل مناسب آن که متضمن عدالت و رعایت اصل شایستگی باشد.

۹- رسیدگی به شکایات وارده، جوابگویی و حساب‌دهی به مقامات مسؤول، رسانه‌ها و مردم در مورد توزیع و استفاده از بورس‌های تحصیلی و شفافیت آن.

مکلفیت‌های کمیسیون

ماده بیست و چهارم:

(۱) کمیسیون توزیع بورس‌های سکالرشپ مکلف است، بورس‌ها را بعد از مطالعه و ارزیابی با نظر داشت نیازمندی‌های عینی، عدالت و استفاده مؤثر تقسیم نموده و به اسرع وقت به مراجع ذیربط اطلاع دهد.

(۲) کمیسیون توزیع بورس‌های فیلوشپ مکلف است، سهمیه هر اداره دولتی را با نظر داشت نیازمندی‌های عینی ولایات تقسیم نموده و به اسرع وقت جهت مطالبه کاندیدان واجد شرایط به اداره مربوط اطلاع دهد.

ایجاد کمیته توزیع بورس‌ها

ماده بیست و پنجم:

- (۱) وزارت‌ها و ادارات دولتی و مؤسسات تحصیلات عالی دولتی مکلف اند به منظور توزیع بورس‌ها طور عادلانه و شفاف کمیته توزیع بورس‌ها را با نظر داشت ترکیب جنسیتی ایجاد نمایند.
- (۲) کمیته توزیع بورس‌ها در وزارت‌ها و ادارات دولتی متشکل از پنج عضو از کارکنان با تجربه می‌باشد که از طرف وزیر یا رئیس اداره تعیین می‌گردند.
- (۳) کمیته توزیع بورس‌های پوهنخی‌ها متشکل از پنج استاد از رشته‌های مختلف توسط شورای علمی پوهنخی‌های مربوط برای یکسال تعیین می‌گردند.

وظایف و صلاحیت‌های کمیته‌ها

ماده بیست و ششم:

کمیته‌های مندرج فقره‌های (۲ و ۳) ماده بیست و پنجم این مقررہ دارای وظایف و صلاحیت‌های ذیل می‌باشند:

- ۱- توزیع بورس‌ها مطابق مطالبات و معیارهای پیشینی شده با رعایت نیازمندی بر اساس نتایج ارزیابی شفاف و عادلانه.
- ۲- معرفی سریع و به موقع جهت استفاده مؤثر از بورس‌ها.
- ۳- تهیه لیست استفاده‌کننده‌گان به ترتیب نوبت با نظر داشت لیاقت و شایستگی.
- ۴- تهیه پلان ارتقای ظرفیت اعضای کادر علمی و سایر کارکنان با در نظر گرفتن آن حین معرفی به بورس‌های سکالرشپ و فیلوشپ.
- ۵- اتخاذ تدابیر جهت جلوگیری از ضایع شدن بورس‌ها.
- ۶- معرفی محصل بورسیه از داخل سهمیه بورسیه دولتی.

مرجع طی مراحل بورسیه‌ها

ماده بیست و هفتم:

- (۱) تمام بورسیه‌های تحصیلی از طریق کمیسیون‌های توزیع بورسیه‌ها طی مراحل می‌گردد. بورس‌های پروژوی که در توافقنامه بین دو دولت تصریح شده باشد از این حکم مستثنی است.
- (۲) مرجع بورس دهنده صرف شرایط و معیارهای استفاده از بورس را ارائه نموده می‌تواند.

مکلفیت وزارت معارف

ماده بیست و هشتم:

وزارت معارف مکلف است، شهادت نامه و سایر اسناد تعلیمی کاندیدان بورس‌ها را به اسرع وقت در اختیار کاندیدان قرار دهد.

مکلفیت وزارت امور خارجه

ماده بیست و نهم:

(۱) وزارت امور خارجه در زمینه فراهم نمودن فرصت های تحصیلی (سکالرشپ و فیلوشپ) در خارج کشور و مواد مرتبط به آن دارای مکلفیت های ذیل می باشد:

- ۱- تقاضای بورس ها از دول متحابه مطابق نیازمندی کشور به رشته ها و مقاطع تحصیلی مختلف.
- ۲- دریافت بورسیه های سکالرشپ و فیلوشپ اهدایی دول متحابه و ارسال آن به وزارت تحصیلات عالی، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی و نهاد های زیربند دیگر.
- ۳- دریافت مسوده تفاهمنامه یا قرارداد های همکاری در زمینه تهیه و واگذاری بورس های تحصیلی دولت متحابه و نهاد بین المللی جهت ابراز نظر و طی مراحل به وزارت تحصیلات عالی و برعکس آن الی نهائی شدن آن.
- ۴- ارسال اسناد تعلیمی و تحصیلی محصلین بورسیه همراه با سایر اسناد مورد ضرورت به مرجع بورس دهنده مطابق شرایط و تعهدات مرجع مذکور.
- ۵- اتخاذ تدابیر لازم به منظور نظارت از تحصیل و رسیدگی لازم به مشکلات محصلین در خارج از کشور توسط نمایندگی سیاسی و قونسل جمهوری اسلامی افغانستان در خارج.
- (۲) نمایندگی های سیاسی و قونسل جمهوری اسلامی افغانستان در خارج مکلف اند تا بانک اطلاعات (دیتابیس) که از طرف وزارت تحصیلات عالی ساخته شده است در اختیار محصلین بورسیه گذاشته، در هم آهنگی با محصلین معلومات لازم و ضروری را درج این بانک اطلاعات (دیتابیس) نمایند. بانک اطلاعات (دیتابیس) از طریق وب سایت وزارت تحصیلات عالی و نمایندگی های سیاسی و قونسل جمهوری اسلامی افغانستان در خارج از کشور قابل دسترسی به عموم محصلین بورسیه می باشد.
- (۳) وزارت امور خارجه به منظور نظارت از تحصیل و رسیدگی به مشکلات محصلین بورسیه بودجه لازم در بودجه نمایندگی های سیاسی و قونسل جمهوری اسلامی افغانستان در خارج پیشبینی نماید.

مکلفیت های ادارات معرفی کننده

ماده سی ام:

- وزارت ها و ادارات دولتی مکلف اند، حین معرفی محصل بورسیه موارد ذیل را رعایت نمایند:
- ۱- در نظر گرفتن سابقه کاری، لیاقت، شایستگی و تجربه.
 - ۲- ترتیب و ارسال شهادتنامه و نمرات سه ساله کاندید بورس های مقطع لیسانس به لسان انگلیسی و سایر لسان های مورد ضرورت به وزارت تحصیلات عالی.
 - ۳- خانه پری دقیق فورمه های مربوط کاندید.
 - ۴- معرفی کاندید بورس به صورت رسمی در خلال مدت اعتبار آن.

تدویر کورس آموزشی زبان خارجی

ماده سی و یکم:

وزارت تحصیلات عالی مکلف است، کورس آموزشی زبان خارجی را برای کاندیدان واجد شرایط بورسیه‌ها به همکاری کشور بورس دهنده دایر نماید.

فصل ششم

احکام مفرقه

تأدیپ

ماده سی و دوم:

(۱) هرگاه محصل بورسیه قبل از ختم دوره تحصیل، بورسیه خویش را ترک نموده سبب ضیاع بورس گردد، مصارف تحصیل از طریق مرجع بورس دهنده معین و از نزد محصل اخذ و به حساب واحد دولتی تحویل می‌گردد.

(۲) هرگاه مرجع بورس دهنده معلومات ارایه کرده نتواند مصارف بورسیه توسط کمیسیون توزیع بورس‌ها تعیین و از نزد محصل یا تضمین کننده آن اخذ می‌گردد.

(۳) هرگاه اعضای کادر علمی مؤسسات تحصیلات عالی و کارکنان دولت سبب ضیاع بورس دولتی گردند، مکلف به پرداخت جبران خساره گردیده و از حق استفاده از بورس‌های تحصیلی دولتی و برنامه‌های ارتقای ظرفیت در خارج از کشور محروم می‌گردند.

(۴) هرگاه وزارت‌ها، ادارات و مؤسسات تحصیلات عالی به صورت مکرر به سبب اهمال، سهل‌انگاری و عدم رعایت معیارها موجب ضیاع بورس‌ها گردند، بعد از ارزیابی توسط کمیسیون توزیع بورس‌ها، برای مدت سه ماه الی سه سال آنها از سهمیه بورس محروم می‌گردند.

حق ادامه تحصیل در داخل کشور

ماده سی و سوم:

آن عده محصلین بورس‌های دولتی و گروپی در خارج از کشور بنا بر دلایل موجه نتوانند به تحصیل خود ادامه بدهند در صورت داشتن حق ادامه تحصیل می‌توانند دو باره به مؤسسه تحصیلی قبلی در داخل کشور به تحصیل خویش ادامه دهند.

تضمین خط

ماده سی و چهارم:

تضمین خط محصل بورسیه از طرف اعضای فامیل و اقارب نزدیک (پدر، برادر، خواهر، خانم، شوهر و کاکا) بعد از تائیدی و کلاسی گذر منطقه و ناحیه مربوط اخذ گردد.

ضیاع بورس

ماده سی و پنجم:

(۱) هرگاه محصل بورسیه بعد از تأیید بورس توسط کشور بورس دهنده از رفتن امتناع ورزیده و باعث ضیاع بورس گردد، مکلف به جبران خساره می‌باشد.

(۲) متعلمین، محصلین، استادان و کارکنان دولتی و غیردولتی که در جریان تحصیل به مشکلات (مریضی صعب‌العلاج و بی‌سرپرستی فامیل) مواجه می‌شوند با ارائه اسناد و تصدیق معتبر و وثیقه شرعی از حکم مندرج فقره (۱) این ماده مستثنی می‌باشند.

مدد معاش

ماده سی و ششم:

(۱) مدد معاش برای متعلمین، محصلین، بورسیه‌های دولتی در خارج کشور از طرف وزارت امور خارجه پرداخته می‌شود.

(۲) اندازه مدد معاش مندرج فقره (۱) این ماده به پیشنهاد وزارت امور خارجه، موافقت کتبی وزارت مالیه و منظوری رئیس جمهوری اسلامی افغانستان تعیین می‌شود.

(۳) وزارت مالیه مکلف است، مدد معاش مندرج فقره (۲) این ماده را در بودجه سالانه وزارت امور خارجه مشخص نماید.

انفاذ

ماده سی و هفتم:

این مقرر از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می‌گردد و با انفاذ آن مقرر بورس‌ها و تحصیلات در خارج کشور منتشره جریده رسمی شماره (۹۲۹) سال ۱۳۸۶ هـ. ش ملغی می‌گردد.

